

Fattige land må ha hjelp til klimatilpasning

Får ikke nok h

DESPERATE: En familie i Zimbabwe leter etter sønnen sin etter orkanen Idai rammet både Mosambik, Malawi og Zimbabwe forrige fredag.

KUNNSKAPSLØFT eller KUNNSKAPSBLØFF?

DEBATT OM
DEN NYE
LÆREPLANEN

• Hva er dybdelæring og er det egentlig bare en trend?

• Fører fagfornyelsen til økt historiebevissthet eller er historiefaget nå etterlatt på skraphaugen?

• Forsvinner noe av den nasjonale kanon med et mer lokalt forankret pensum?

BJØRN BOLSTAD
Spesialrådgiver
ved Universitetet i Oslo
og tidligere rektor

KIRSTEN SIVESIND
Førsteamanuensis
i pedagogikk
ved Universitetet i Oslo

GUDMUND HERNES
Tidligere
utdanningsminister

Ordstyrer: **Dag Eivind Undheim Larsen**,
journalist i Klassekampen

ONSDAG 27. MARS, KLOKKA 18.00 | Kulturhuset i Oslo

KLASSEKAMPEN

Finansiering av internasjonalt klimafond svikter

DØDELIG: For lite støtte til klimatilpasning i utviklingsland som Mosambik får fatale konsekvenser, sier eksperter.

KLIMA

Av Eirik Grasaas-Stavenes

Forskere slår fast at global oppvarming gjør orkaner sterkere og mer dødelige. Orkanen Idai – som siden forrige fredag har tatt livet av minst 1000 mennesker i Mosambik – er ifølge FN «den verste vær-katastrofen noensinne på den sørlige halvkule».

Sammen med fenomener som økende havnivåer vokser behovet for tilpasningstiltak som kan gjøre særlig fattige land bedre rustet i møte med klimaendringene.

Men svak internasjonal støtte sørger for å gjøre klimaforsterkede katastrofer i fattige land langt verre enn de trenger å bli, ifølge klimaekspertene.

– Så langt har det blitt gjort altfor lite med tanke på finansiering av klimatilpasning. Verden står over vanvittige klimautfordringer, og det er land i sør som er mest sårbare, sier Tore Furevik, direktør for Bjerknessenteret for klimaforskning og professor ved Universitetet i Bergen.

Innsamling i stampe

Både Kyoto-avtalen fra 1997 og Parisavtalen fra 2015 lovet utviklingsland hjelp til å bygge opp infrastruktur og teknologi som skulle beskytte folk mot stigende havnivå og andre klimaendringer.

I 2009 etablerte FN Det grønne klimafondet (GCF), som blant annet skal finansiere klimatilpasningstiltak. Målet var å samle inn 100 milliarder dollar årlig fram til 2020. Ti år seinere har fondet kun mottatt løfter om 10,3 milliarder totalt.

– Som alt annet når det gjel-

FAKTA

Orkanen Idai:

■ Slo inn over Mosambik natt til fredag, før den beveget seg videre til Zimbabwe og Malawi.

■ Har rammet byen Beira i Mosambik spesielt hardt. Byen har i overkant av 500.000 innbyggere.

■ Satellittbilder tyder på at 1,7 millioner mennesker oppholdt seg i området som ble rammet av syklonen. I tillegg er 920.000 personer berørt i Malawi.

■ Uværet har ført med seg storflom. Elva Buzi er gått over sine bredder, som har kostet hundrevis av menneskeliv. Det er frykt for ytterligere flom i elvene Buzi, Pungwe og Save.

der klima går dette også veldig treigt. Det finnes manglende vilje til å ta klimaendringene på alvor, sier klimakonsulent Svein Tveitdal.

Norge har lovet 258 millioner dollar til fondet, som de siste årene også har blitt rammet av stadig sterkere politisk uenighet og administrative problemer.

Ifølge Furevik ble det gjort framskritt under klimamøtet i Polen i desember i fjor.

– Men det er ikke nok, sier han.

Samtidig vokser det poli-

tisk motstand mot nødvendig klimakamp. Tre av milliardene GCF ble lovet av USAs forrige president Barack Obama. Dagens president, Donald Trump, har trukket USA ut av Parisavtalen.

– Når de rike landene fortsetter å ha høye utslipp, og samtidig ikke vil betale for konsekvensene, er det klimaofrene i land som Mosambik som sitter igjen med regningen, sier Anja Bakken Riise, leder for Framtiden i våre hender.

Klimaforsker Furevik understreker at med tilstrekkelig finansiering er det mulig for utviklingsland å redusere konsekvensene av katastrofer som orkanen i Mosambik.

– Mye kan gjøres

– I Bangladesh har man gjort mye for å tilpasse seg orkaner, ikke minst gjennom egne bygninger som skal gi beskyttelse når orkanene kommer og gjennom gode varslings-systemer, sier han.

Mosambik, med sin lange kystlinje og en befolkning der 70 prosent livnærer seg av jordbruk og fiske, er svært sårbart for klimaendringer.

Behovet for tilpasningstiltak forsterkes samtidig av andre utviklingstrekk, som urbanisering.

Byen Beira i Mosambik har blitt rammet særlig hardt av orkanen Idai. Ifølge avisa The Wall Street Journal har Verdensbanken og andre utviklingsinstitusjoner finansiert utbedring av Beiras dreneringssystem med rundt 60 millioner.

Prosjektet har konsentrert seg om Beiras bykjerne. Men stor tilflytning gjør at byen vokser, og ifølge avisa har områder utenfor sentrum – som ikke har blitt utbedret – blitt særlig hardt rammet av orkanen.

Mister alt

Tveitdal peker på at både menneskelige og materielle kostnader av uvær alltid rammer mer fattige langt hardere enn rikere av land. Han viser til at orkanen Michael i USA tok livet av langt færre mennesker, til sammen 72.

– I Mosambik er svært lite forsikret, folk mister hjem, avlinger og alt de eier og overlates til hjelpeorganisasjoners kriseberedskap, sier Tveitdal.

eirikgs@klassekampen.no

jelp

FOTO: TSVANGIRAYI MUKWAZHI, AP/NTB SCANPIX

«Klimaofrene i land som Mosambik som sitter igjen med regningen»

ANJA BAKKEN RIISE, LEDER FOR FRAMTIDEN I VÅRE HENDER

Regissør:
SOFIA JUPITHER

FRA 25. MAI PÅ HOVEDSCENEN

Skuespillere:
PIA TJELTA, KÅRE CONRADI, MARIAN SAASTAD OTTESEN, JOHN EMIL JØRGENSEN OG ANDRINE SÆTHER.

Rollen som Eyolf spilles av Sebastian Sørliie Lamb.

LILLE EYOLF

AV HENRIK IBSEN

Fullt kunstnerisk lag:
NATIONALTHEATRET.NO

Foto: Marte Gernem

NATIONAL THEATRET

■ Nädelöst om selvgodhet. VG

★★★★☆

This is Ibsen with the gloves off. THE GUARDIAN

” Pia Tjelto og Kåre Conradi lykkes i sjeldent klar Lille Eyolf. DAGBLADET

OBOS

nationaltheatret.no / 22 00 14 00